

LISA 1 TURVAKONTSEPTSIOONI KOOSTAMISE LÄHTEÜLESANNE

Turvakontseptsioon on ohu ennetamiseks, tõrjumiseks või tagajärgede kergendamiseks ette nähtud turva- ja ohutusmeetmete kirjeldus. Turvakontseptsioon peab andma objekti turvakorraldusest tervikpildi.

Turvakontseptsiooni koostamisel peab töö teostaja läbi töötama vähemalt käesolevas lähteülesandes kajastatud temaatika. Töö teostaja peab ennast objekti eripäradega kurssi viima, kirjeldama teadaolevaid ohtusid ja nende maandamiseks vajalikke meetmeid ning põhjendama ja kirjeldama meetmete valikut ja kaalutud alternatiive ning meetmete kogumi toimimise põhimõtet. Lahenduste ja meetmete valikul tuleb lähtuda piirkonna turvariskist, ohutusest, kasutusmugavusest ja säästlikkusest nii meetmete rakendamisel kui ka kasutamisel ja hooldamisel. Rakendatavad meetmed peavad olema kasutajasõbralikud ning võimaldama minimeerida inimlikke vigu, hooletust jmt.

Turvakontseptsioon peab olema piisavalt põhjalik, et võtta arvesse kõike all toodut, samas peab töö olema lihtsasti mõistetav, loogiliselt struktureeritud ja napisõnaline. Turvakontseptsiooni kohustuslikuks osaks on visualiseering, mis peab andma ülevaate rakendatavatest meetmetest ning objekti toimimise põhimõtetest (turvatsoonid, piirded, lukustus, evakuaatsiooniteed). Visualiseering tuleb esitada CAD ja MS Visio formaatides. Töö koostamisel peab informatsiooni käitlema asutusesiseseks kasutamiseks mõeldud teabena.

Turvakontseptsiooni koostaja on kohustatud viima rakendatud meetmete tõhususe ja piisavuse hindamiseks läbi auditi. Audit viiakse läbi 1-3 aasta vältel pärast meetmete rakendamist RKAS-ga kokku lepitud ajal.

• OBJEKTI ALGANDMED, GEOGRAAFILINE PAIKNEMINE, KESKKOND, KIRJELDUS

Kirjeldatakse objekti üldiselt – asukoht, objektile olemasolevad asutused, territoorium, hoonete konstruktsioon, avaliku kontakti intensiivsus ja objekti kasutajate arv kasutajagruppide kaupa.

• OBJEKTI VAATLUS, PERSONALI KÜSITLEMINE

Objektiga tutvumisel lähtuda põhimõttest, et objekti kasutajatelt peab saama kogu vajaliku informatsiooni objekti kasutajaid võimalikult vähe häirides. Üldise informatsiooni saamiseks ja võimalike ohtude väljaselgitamiseks tuleb kohtuda objektile olemasolevate asutuste juhtidega. Objekti täpsema informatsiooni saamiseks tuleb kohtuda RKASi kinnisvarahalduriga ja asutuse administratiiv- või haldusjuhtidega. Eelduseks võtta, et asutuste juhid ja töötjad ei oma ohtude märkamiseks või hindamiseks eelnevat teadmisi ning kogemusi.

Töö käigus tuleb viia läbi ülevaatus koos objekti turvatehnikat hooldava tehnikuga.

Peale esimese lahenduse vormistamist tuleb konsulteerida RKASi hoonete turvalisuse projektijuhi ja asutuse administratiiv- või haldusjuhiga.

Pärast töö lõplikku vormistamist tuleb teostatud tööd tutvustada asutuste juhtidele ja RKASi esindajatele.

- **RISKIHINNANG JA OBJEKTI TURVASTARATEEGIA ÜLDINE KIRJELDUS**

Kui objektil on tehtud riskianalüüs, tuleb selles kirjeldatud riske arvestada. Turvakontseptsiooni koostaja peab olema piisavalt kogenud, et märgata ka neid riske, mida riskianalüüs välja ei too. Turvakontseptsioonis kirjeldatakse tuvastatud riske ja kaitstavat vara (inimesed, vara, info, maine jmt), antakse hinnang olemasolevate meetmete piisavusele ning tehakse ettepanekud täiendavate meetmete rakendamiseks.

- **OBJEKTI TURVATSOONID JA NENDE MOODUSTAMINE**

Kirjeldatakse erinevate turvatsoonide moodustamise põhimõtteid (näiteks avalik, poolavalik ja kinnine tsoon).

- **KASUTAJATE GRUPID, NENDE LIIKUMINE OBJEKTI, PIIRANGUD**

Kirjeldatakse kasutajate grupeerimist (tavatöötajad, juhid, puhastusteenindajad, posti- ja prügiveedu, muud teenusepakkujad jne) ja piirangud kasutajagruppide ligipääsule turvatsoonidesse. Eristatakse ligipääs transpordivahendiga ja jalgsi, nähakse vajadusel ette liikumispuudega inimeste liikumine, samuti erisused tööpäevade, puhkepäevade ja kellaegade vaates.

- **FÜÜSILISED TURVAMEETMED**

- Territooriumi piirid (aiad, väravad, rammimistõkked)
- Valgustus (sise- ja välisvalgustus tavaolukorras ja eriolukordades)
- Objekti perimeeter, aknad ja uksed, klaaside turvalisus, turvaklassid
- Objekti töötajate pääs, külaliste pääs füüsiline piiritlemine
- Tehnilised ruumid, nõrkvoolujaotlad, serveriruumid
- Lukustus objektil, sh elektrilukustus
- Mehaanilised ukseulgurid, turnikeed, evakuatsioon
- Päästeameti sissepääs, vajalik info ja varustus
- Võtmete väljastamine, registreerimine, audit
- Võtmekapid, võtmete pidamine objektil

- **HÄIRE- JA VALVESÜSTEEMID**

- Valve- ja läbipääsusüsteem (kaetus, identifitseerimise tehnoloogia, manipuleerimiskindlus, funktsionaalsus)
- Perimeetrivalve
- Tulekahjuhoiatussüsteem, sh seosed teiste süsteemidega ja väljundid, reageerimine
- Kustutussüsteem
- Pääslasüsteemid, sh metalliväravad, läbivalgustus, dokumendisahtel, kõnesüsteem
- Videovalvesüsteem (kaetus, pildikvaliteet, salvestusrežiim jne)
- Häälteavitussüsteem
- Süsteemide rikete automaatteavitused
- Süsteemide varundamine (kasutajad, süsteemiseadistused, logid, videoarhiiv)
- Süsteemide manipuleerimiskindlus (tamper, maskimine, kaamerate vaatenurga muutus, uste avatuse häired jmt)
- Häirete edastamine, reageerimine ja infovahetus. Järeltegevused eriolukorra ilmnemisel.

- Süsteemide ennetav hooldus (sagedus, tegevused)
- Süsteemide seadistused ja kasutamine. Õiguste haldus, registreerimine, audit
- Süsteemide reservtoide
- Süsteemide koosmõju

- **TURVATEENISTUSE KORRALDAMINE OBJEKTEL**

- Mehitatud valve vajadus
- Mehitatud valve tööülesanded, õigused ja kohustused, varustus
- Suuliste ja kirjalike korralduste andmine, registreerimine, neile reageerimine
- Tehnilise valve häiretele reageerimine, patrulli kohustused

- **OBJEKTI TÖÖKORRALDUSLIKUD MEETMED JA KONTROLLID**

- Sisekorraeeskiri
- Teenusepakujate taustakontroll
- Objekti turvalisuse kontrolli sagedus ja kord
- Läbipääsukord (külaliste registreerimine, saatmine jmt)
- Eriolukordades tegutsemise kord ja juhendite vajadus (tulekahju, veeavarii, ähvardus, äkkrünnak, vargus või varguskatse, vandalism jmt). Turvasüsteemide koosmõju eriolukordades.
- Eriolukordadele vastav režiimide muutmine (turvaala laiendamine, kaart+PIN vmt)

- **OBJEKTI VALVEKESKUS**

- Valvekeskuse vajadus, ülesanded, varustus
- Valvekeskuse ehituslik turvalisus, aknad, uksed, pääsu režiim
- Valve töökoha paigutus ja mööbel
- Valvetehnika paiknemine ja tingimused

- **JÄÄKRISKID**

Vaatamata turvakontseptsioonis kirjeldatud meetmete rakendamisele jäävad alati osad riskid mõistlikkuse kaalutlusel maandamata või maandatakse riskid osaliselt. Kontseptsiooni koostaja peab ära näitama peale meetmete rakendamist alles jäävad jääkriskid.